

Pedagogisk plan for

Froskene

Barnehageåret 2017/2018

Velkommen til Froskene

Vi er en avdeling for de store barna i alderen 4-6 år.

Vi har 27 barn på vår avdeling.

Dagsrytme

07:00	Barnehagen åpner	Barna tas i mot på Ekornene
07:30	Vi går inn på avdelingen og spiser frokost	Det blir servert kornblanding med melk/biola
08:30	Seneste ankomst for å spise frokost	
09:30	Samling/gruppedeling	Vi deler oss i grupper. Samling hvor vi snakker om hva som skal skje i løpet av dagen, temaer, sanger, fortellinger
09:45	Aktivitet/tur/lek	Aktivitet som står på månedsplanen
11:00	Lunsj	Mandag og onsdag spiser vi skiver. Tirsdag, torsdag og fredag blir det servert varm mat
11:30	Lek	Vi pleier å gå ut å leke, men dersom vi har vært ute på tur tidligere og barna er våte eller kalde går vi inn. På dager med veldig dårlig vær kan vi også bli inne
14:00	Måltid med frukt	Det serveres knekkebrød og frukt, det kan variere litt om vi er ute eller inne
14:30	Lek	Ute eller inne
16:30	Barnehagen stenger	

Ukeplan

Mandag	Førskole Miniklubb	Tur/Aktiviteter i barnehagen. Vi jobber med Albert Åberg Langtur, tar med lunsj. Turnhall en gang i mnd.
Tirsdag	Møtedag på huset (partalls uker) Varmlunsj	Samling, språk Vi leker ute eller inne Oddetallsuker – gruppedeling, en gr. på huset en på tur
Onsdag	Førskole Miniklubb	Langtur Tema dag – samling, forming, eventuelt tur
Torsdag	Gruppedag Varmlunsj	En gruppe på tur, mens den andre er i barnehagen. Turgruppen spiser middag kl. 14
Fredag	Førskolen Miniklubb Varmlunsj (Grøt)	Tur/Aktiviteter i barnehagen rettet mot månedens tema Tema dag – samling, smågrupper

Grupper

Annenhver tirsdag og hver torsdag deler vi gruppa i to - Tigerfrosk og Løvefrosk. Gruppene er delt på tvers av alder. Den ene gruppen drar på turer mens den andre er igjen i barnehagen, neste uke bytter de, og utfører samme opplegg som den andre gruppen gjorde.

Førskolegruppa

Det vil i år være 16 førskolebarn på Froskene. Vi kommer til å være sammen en del, jobbe med oppgaver, fokusere på sosialkompetanse, følelser, empati, lytte, gjennomføre beskjeder, selvstendighet o.l.

Omsorg, danning, lek og læring

Litt om begrepene:

- **Omsorg**

Barna har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. En omsorgsfull person er lydhør, gir nærhet og tar barna på alvor. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet.

- *Vi vil se det enkelte barnet. Med dette mener vi å møte det på avdelingen ved levering, si God morgen og få det i gang i lek eller ordne frokost, og vi sier Hadet når det går. Vi vil være lyttende, ta barna på alvor, gi nærhet og trøst, og være engasjerte i barnas trivsel i barnehagehverdagen.*

- **Danning**

Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. De voksne både leder og veileder, og gir barna hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre.

- *Vi vil snakke om regler som gjelder både i barnehagen og ellers i samfunnet, om hva som er rett og galt, og om hvordan vi oppfører oss i sammen med andre barn og voksne. Vi vil snakke om og lære dem vanlig skikk og bruk som f. eks: å være høflige, vente på tur og ha respekt for andre. Ved matbordet skal de sitte fint, takke for maten og rydde opp etter seg.*

- **Lek**

Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom. Den har en selvskreven og viktig plass i barnehagen. Alle barn skal få mulighet for lek, og i et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel i barnehagen.

- *Siden lek skal ha en framtrædende plass i barns liv i barnehagen, vil vi hver dag legge opp til økter med frilek som blir på barnas premisser. Vi vil også bruke lek som voksenstyrt aktivitet, da deler vi inn i grupper. Vi er opptatt av at alle barna skal ha noen å være sammen med, det er viktig med gode venner og det er også sunt med litt variasjon i vennegjengen.*

- **Læring**

Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet. Barna kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder, både i formelle og uformelle situasjoner. Barnas egne interesser bør danne grunnlag for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

- *Vi vil legge opp til planlagte pedagogiske aktiviteter som har med de ulike temaene å gjøre. Dette vil vi gjøre både inne og ute i barnehagen og på tur i nærmiljøet. Læring skjer også i alle hverdagssituasjoner som f. eks: måltid, påkledning, samling og andre dagligdagse gjøremål. Samtidig vil vi voksne være gode rollemodeller og språkmodeller for barna, som vil gi dem en god holdning og et rikt ordforråd.*

Barns medvirkning

Barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Det er derfor viktig at vi voksne støtter barna i å undre seg og stille spørsmål, og barna må oppmuntres til å gi uttrykk for sine tanker og meninger. Vi voksne må også være lyttende og støtte og veilede på handlinger og holdninger. Selv om barna har rett til å si sin mening om alt som vedrører det, er det ikke alltid det er relevant for situasjonen vi befinner oss i. Barna kan ha mange tanker, ønsker og ideer om ting de vil gjøre og ikke vil gjøre, men det er ikke alltid det lar seg gjennomføre. I samlingsstund er barna ofte medvirkende. De velger sanger, noen ganger bøker vi skal lese eller eventyr vi skal fortelle. Har de noe de gjerne vil fortelle, sporer vi heller litt av og lar de få gjøre det. Vi spiller videre på barnas innspill.

I leken står de nesten fritt til å gjøre det de måtte ønske. Ellers i det daglige er det viktig å tolke kroppsspråk og lytte til hva barna har å si.

Tema

I år har vi litt forskjellig tema i løpet av året. Noen tema jobber vi med i en måned og andre jobber vi med over flere måneder. I oversikten nedenfor har vi bare satt inn de faste temaene som kommer hvert år, vi tenker å la barna få være med å bestemme hva de vil ha som et fordypende tema. I løpet av året vil vi gjennom aktiviteter dra inn alle de syv fagområdene

- ANTALL, ROM OG FORM
- NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI
- ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI
- NÆRMILJØ OG SAMFUNN
- KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE
- KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST
- KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Måned	Tema	Annet som skjer
August	Tilvenning, bli kjent	
September	Nødetatene Språk	- Brannvern uke - Ambulanse, førstehjelp, politi
Oktober	Språk, Albert Åberg	- FN - dagen
November	Språk, Albert Åberg	-Farsdag
Desember	Advent og jul	- Lucia, Nissefest
Januar/ februar	Språk, være sammen	- Karneval -Morsdag -Fastelavn, bollemandag
Mars/ April	Påskens budskap	
Mai	Norge, 17. mai	
Juni/ Juli	Sommerbarnehage	-Øve til sommerfesten

Hovedsatsingsområdene våre er fagområdet **Språk, tekst og kommunikasjon og sosial kompetanse**, dette vil vi gå gjennom hele året ved at vi blant annet aktivt bruker gjenstander fra Snakkepakken og Være sammen.

I 2017/ 2018 fokuserer vi på språk og språktiltaket i regi av kommunen og Stavanger barnehagene. Vi vil at alle barna skal oppleve mestring i språklige aktiviteter i barnehagen, og møte et språkmiljø som støtter deres språkutvikling. Får å oppnå dette skal barnehagen legge til rette for et rikt og variert språkmiljø med tilgang til lek, sang, samtaler, bøker, aktiviteter og utforskning av skriftspråket. Språket er vårt viktigste verktøy for kommunikasjon, samspill og forståelse. Personalet skal også ifølge rammeplanen (2017 s. 23) "Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling" samt stimulere og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler. Fagområdet "kommunikasjon, språk og tekst» vil bli med oss gjennom hele året.

Mål: gi barna varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Språket er vårt viktigste verktøy for kommunikasjon, samspill og forståelse. Vi syns derfor at det er viktig å jobbe for å stimulere barns språkforståelse, evne til kommunikasjon og å fremme språket på en interessant og lærerik måte. Barna i Muldvarpen barnehage skal også få en positiv oppfatning av seg selv, og de skal få evne til å omgås andre på en god måte. Et viktig mål er at barna skal bli selvstendige og trygge på seg selv, og at de skal bli fornuftige og følsomme individer som viser omsorg for andre.

Mer detaljerte planer vil dere få på månedsplanen som sendes ut for hver måned, der vil det settes opp aktiviteter og turer. I månedsbrevet vil det stå litt om planene for neste måned, beskjeder og litt om måneden som gikk. På nettsiden vår legges det ut bilder og vi skriver litt om hva vi har gjort i løpet av dagen.

Være sammen

«Være sammen» er et verktøy vi har tatt i bruk for å fremme sosialt kompetente barn med god selvfølelse, gjennom å være en autoritativ barnehage med varme og grensesettende voksne.

S – Se andre og bli sett av andre (observasjon)

K – kjenne hvordan andre har det, og hvordan du har det selv (empati)

A – akseptere andre og akseptere seg selv

T – tilgi andre og vise tillit, tilgi seg selv og inngi tillit hos andre

T – være trygg og gjøre andre trygge

Mer informasjon om dette finnes i **årsplan** og **handlingsplan mot mobbing** – se hjemmeside.

Språk

3-4 åringene skal kunne:

- Forstå uttrykk med preposisjoner
- Vise interesse for farger
- Forstå nektende setninger
- Forstå betydningen av en del ord og uttrykk/begrep
- Forstå beskjeder

- Bruke navn på farger
- Bruke spørreord som hvem, hva, hvor...
- Bruke overbegreper (som dyr, frukt osv)
- Uttrykke seg relevant i forhold til situasjonen
- Føre dialog over litt tid
- Formulere egne ønsker
- Formulere seg verbalt
- Bruke 4 ord i riktig rekkefølge
- Bruke setninger med preposisjoner
- Binde sammen setninger med "og" og "men"
- Sette ord på ideer og følelser
- Kjenne igjen ordbildet på eget navn

5-6 åringene skal kunne:

- Sortere ting i kategorier
- Bøye en del verb
- Høre rimelyder, og kunne rime med lyder
- Vise interesse for bokstaver og ord
- Kunne fortelle en vits eller en historie, og kunne beskrive noe som har hendt eller som skal hende
- Bruke spørreord som hvorfor og hvordan
- Bruke fordi-setninger
- Kunne fortelle/forklare noe om hva en ting er
- Kunne lese navnet sitt (gjenkjenne)
- Leke skrive og kunne skrive navnet sitt

For at disse målene skal nås må vi på avdelingen:

- Jobbe med høytlesning. Vi leser bøker, historier, rim og regler.
- Ha språkaktiviteter i samlingsstunden (eks: Kims lek, rim og regler, konkrete ting som tydeliggjør det vi snakker om)
- Legge til rette for litt mer avansert rollelek og språklek
- La barna leke med bokstaver og ord, dikte historier sammen med barna og trene på gjenfortelling
- Sette ord på det vi ser og gjør i hverdagssituasjoner. F. eks når vi sitter og fargelegger er det viktig å sette ord på det vi ser på bildet, hva barnet nå skal fargelegge og hvilken fargeblyant som da skal brukes, snakke om det vi ser og opplever på turer osv.
- Ta oss god tid til å lytte til det barna har å fortelle
- Være gode språkmodeller. Snakke tydelig og være bevisste på hvor fort vi snakker

Fagområdene

Vi har laget et skjema for de 7 fagområdene for å vise progresjon. Vi har tatt for oss målene for hvert fagområde og eksempler på de aktiviteter som vi gjør i hverdagen. Vi har også valgt å bruke aldersinndeling.

I skjemaene er aktivitetene knyttet til eksempler fra rammeplanens mål for fagområdet. I rammeplanen formuleres de som: Gjennom arbeid med *fagområdet* skal barnehagen bidra til at barna - ...

FAGOMRÅDE ALDER	KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE
<i>Eks. mål</i>	<i>Bruke språket til å skape positive relasjoner og løse konflikter</i>	<i>Videreutvikle kroppsbeherskelse, grov- og finmotorikk.</i>
4-6 år	* bøker og samtalebilder * regelleker og sangleker * dramatiseringer og framføringer for andre barn * samtaler voksen-barn * dramaaktiviteter for å belyse konkrete episoder/utfordringer	* lek med ball, mottak * lange turer * uteaktiviteter; hinderløype, regelleker * riktig blyantgrep. Klippe etter strek * kosthold og hygiene. *kjennskap til menneskekroppen, egne behov og følelser.
FAGOMRÅDE ALDER	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI
<i>Eks. mål</i>	<i>Utvikle sin følsomhet til å lytte, iaktta og uttrykke seg</i>	<i>Erfarer hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet</i>
4-6 år	* besøke museer *egne dramatiseringer/forestillinger * leire, kitt, perler *formingsmasse	* lengre turer * miljøvern * tekniske leker * IKT

FAGOMRÅDE ALDER	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM
<i>Eks. mål</i>	<i>Skape rom for undring, ettertanke og gode samtaler</i>	<i>Barns medvirkning i bhg skal være med på å gi innsikt i og erfaringer med deltakelse i nærmiljø og samfunn</i>	<i>Tilegne seg gode matematiske begrep</i>
4-6 år	* samtalebilder * undre seg over "rett" og "galt" * bli kjent med de ulike kulturer representert i barnehagen * markere FN-dagen	* turer i nærmiljøet * besøke museer * teaterforestilling på Solborg * kjenne til historiske endringer i samfunnet	* brettspill * peketelle til 5 * forståelse av tall og mengder * aktiv bruk av metermål

Planlegging og evaluering av arbeidet

De store temaene gjennom året blir stort sett jobbet likt med på de store avdelingene. Hver uke har vi avdelingsmøter, der blir vi enige om aktiviteter som skal gjennomføres på avdelingen og hva som skal stå på månedsplanen for neste måned.

Når vi voksne skal planlegge pedagogiske aktiviteter, bruker vi et verktøy som heter Femia. Dette er et skjema som inneholder de ulike kategoriene:

- F= forutsetninger
- E= evaluering

- M= mål
- I= innhold
- A= arbeidsmåter

Her beskrives hva aktiviteten går ut på, hvilket utstyr som trengs for å gjennomføre den, hva som er målet med aktiviteten, og til slutt etter den er gjennomført må aktiviteten også evalueres.

Evalueringen blir skrevet av den ansvarlige for aktiviteten. Er det en større aktivitet eller et større arrangement, evaluerer og drøfter vi det på avdelingsmøte i etterkant. Det er når man evaluerer at man ser hva man eventuelt kan bli bedre på.

Evaluering

For å sjekke at vi når mål som er satt, benytter vi ulike metodiske verktøy. I barnehagen har vi flere ulike skjemaer som kan brukes til observasjon og kartlegging, noen for de som henger helt fint med og noen for de barna som trenger litt ekstra.

Dersom det er noen spesielle ting vi legger merke til tar vi dette opp på avdelingsmøtet for å snakke om våre tanker rundt det.

Da er det lettere å vite hva man eventuelt må jobbe mer med og videre med.

Foreldresamarbeid

Vår visjon er «**Sammen skaper vi mestring og trygghet**». For å få dette til er det viktig at vi er åpne, ærlige og har en god kommunikasjon oss i mellom. Vi ønsker å få tilbakemeldinger fra dere foreldre. Dette gjelder både på ting dere ikke er så fornøyd med og på ting dere ønsker at vi skal gjøre mer av. Er det noe dere er veldig fornøyd med, er det hyggelig å høre det også! Det er gjennom tilbakemeldinger vi kan utvikle oss, og bli en enda bedre barnehage. Dere får tilbud om to foreldresamtaler i løpet av året, disse settes opp i høst og vår. Dersom dere ønsker flere samtaler er det bare å ta kontakt. Det behøver ikke å være noe annet enn at du har lyst til å høre litt om ditt barns hverdag. Er det noe dere lurer på, så bare spør.

Vi gleder oss til et fint år sammen med barna deres, og dere foreldre!

**Med hilsen personalet på Froskene
Silje, Emma, Kjetil, Åge, Elin og Eva**